

EB-Történelem - Nem kacsza: a Kacsalin-gárdáé az els? arany

2012 április 27. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A nagy hiányzó

A nagyágyúk közül az NSZK, Olaszország, Anglia és a két évvel korábbi vb-ezüstérmes Svédország sem nevezett az eseményre, a spanyolok pedig visszaléptek – bármelyikük is lehetett volna, lehetne a torna hiányzója.

Mi azonban nem egy válogatottat szemeltünk ki eme kétes címre, hanem egy játékost: az NSO szerint **Just Fontaine** volt az 1960-as Európa-bajnokság els? számú távol maradója. A marokkói Marrákesben született francia

gólzsák azzal hívta fel magára a figyelmet 1958-ban, hogy 13 gólt szerezve lett a vb gólkirálya. Sem azelőtt, sem azóta nem termelt ilyen mennyiségben senki a vb-n.

Fontaine pályája csúcán volt az ötvenes évek végén: vb-gólkirályi címe mellé begyűjtött egy BEK- (1959) és két francia (1958, 1960) mesterlövészi titulust, miközben a válogatottban is egész évben ontotta a gólokat. Az 1958-as félelmetes 12/18-as és az egy évvel későbbi remek 4/7-es meccsgól mutatóját csak azért „rontotta le” 1960-ban 2/2-esre, mert megsérült a tavasszal. Méghozzá igen súlyosan: Sékou Touré, a Sochaux centerere kettős lábtörést okozott neki (visszatért ugyan, de két év múlva megint eltört a lába, ami a pályája végét jelentette).

Ha Justo kiesése nem lett volna elég csapás a franciák számára, ideírjuk gyorsan, hogy nemcsak Fontaine volt az egyetlen csatárászuk, aki lemaradt az első Eb-ről, hiányzott a szintén sérült aranylabdás, Raymond Kopa, továbbá a Fontaine-hez hasonlóan kétszeres francia gólkirály Roger Piantoni is. Úgyhogy 1958-hoz képest 1960-ra csupán a két szélső, Maryan Wisnieski és Jean Vincent maradt meg hírmondónak a Wisnieski, Fontaine, Kopa, Piantoni, Vincent összetétel? álmötösfogatból. Ugrott is az Eb-aranyrak...

A Nemzeti Sport Online az olvasó elé tárja az eddigi 13 kontinenstorna eseményeit és eredményeit. Sorozatunk bevezető részében az első hivatalos Európa-bajnokság, az 1960-ban még Európai Nemzetek Kupája néven futó viadal – és az addig amolyan „első-Eb-kként” fungáló regionális tornák – történéseit elevenítjük fel zanzásítva.

Ma már egészen elképzelhetetlenül kis létszámú mezőny sorakozott fel a rajtvonalon és került be a sorozat záró fázisába az első labdarúgó Európa-bajnokság során. Negatív rekordnak számító 17 nemzeti együttes nevezett az eseményre, amelynek fináléjába – nemcsak ekkor, hanem egészen az 1976-os jugoszláviai tornáig – mindössze négy válogatott került. Az első négyes döntő megrendezésének joga az Eb-ötletgazda, az időközben elhunyt Henri Delaunay nemzetét illette meg – 1960 júliusában Franciaország várta a legjobb európai csapatokat.

Mi, magyarok nem váltottunk jegyet a fináléra, válogatottunk ugyanis már a selejtező első fordulójában búcsút intett a viadalnak. Mentségére legyen mondva, az a szovjet válogatott állta útját, amely 1960. július 10-én... De erről majd később.

Amúgy Baróti Lajos társulatát és a szbornáját érte az a megtiszteltetés, hogy lejátsza a kontinensbajnokság történetének nyitó mérkőzését, a premierre 1958. szeptember 28-án került sor. Tiszteletünk jeléül álljon itt a magyarok névsora: *Bakó – Kárpáti, Sipos, Sárosi L. – Bundzsák, Berendi – Budai II, Göröcs, Csordás, Tichy, Bencsics*. E történelmi tizenegy – a 3:1-es moszkvai, majd a népstadionbeli 1:0-s vereség dacára – legfeljebb azért lehetett B-válogatott, mert öt B betűs játékos szerepelt benne...

A BRIT EK A VILÁG URAI – (KÖZÉP-)EURÓPÁÉ A MAGYAROK

Ha már B: Brit bajnokság, Balti Kupa, Balkán-kupa – meg Északi bajnokság és Gerő-kupa. Az Európa-bajnokság megszületése előtt (majd néhány esetben az után is) e regionális tornákon viaskodtak a földrész válogatottjai az „Európa-bajnoki” címért. A kijelentés túlzás is, meg nem is: a dánokat, finneket, norvégokat, svédeket, utóbb Izlandot és Feröert felvonultató északi torna, illetve a Baltikum bajnokságának győztese sohasem tartotta magát a kontinens legjobbjának, nem úgy a Gerő(-Svehla)-kupáé, amely torna Európa-kupa névre is hallgatott.

A még az 1800-as évek végén életre kelő brit házi bajnokság, a British Home Championship meg egyenesen odáig merészkedett kezdetekben, hogy a győztese a világ legjobbjának kiáltta ki magát. Nos, a derék albioniak nem tévedhettek sokat, elvégre a határvonalig, az 1908-as olimpiáig terjedő időszaknak, a futball hátszínének (és még utána is néhány évig) valóban a tanítómester britek, azokon belül is az angolok és a skótok, voltak az urai.

Az 1927-től 1960-ig létező, öt, majd hat résztvevős közép-európai Gerő-kupában négy válogatott dominált, egymás nyakából kapkodva le az aranyérmeket: az olasz, az osztrák, a csehszlovák és a magyar együttes. Igazság szerint a magyart kellett volna legelőre írni, Magyarország ugyanis a helyezési pontszámok és a megszerzett pontok tekintetében is első az örökrangsorban! Nem beszélve arról, hogy a torna örök-góllövőlistájának élén is két magyar áll: a 17 gólos Sárosi György és a 15 találatot számláló Puskás Ferenc. Utóbbi vezérletével csapatunk 1953-ban meg is nyerte az Európa-kupát.

Mi, magyarok nem váltottunk jegyet a fináléra, válogatottunk ugyanis már a selejtező első fordulójában búcsút intett a viadalnak. Mentségére legyen mondva, az a szovjet válogatott állta útját, amely 1960. július 10-én... De erről majd később.

Amúgy Baróti Lajos társulatát és a szbornáját érte az a megtiszteltetés, hogy lejátssza a kontinensbajnokság történetének nyitó mérk?zését, a premierre 1958. szeptember 28-án került sor. Tiszteletünk jeléül álljon itt a magyarok névsora: *Bakó – Kárpáti, Sipos, Sárosi L. – Bundzsák, Berendi – Budai II, Göröcs, Csordás, Tichy, Bencsics*. E történelmi tizenegy – a 3:1-es moszkvai, majd a népstadionbeli 1:0-s vereség dacára – legfeljebb azért lehetett B-válogatott, mert öt B bet?s játékos szerepelt benne...

A BRITEK A VILÁG URAI – (KÖZÉP-)EURÓPÁÉ A MAGYAROK

Ha már B: Brit bajnokság, Balti Kupa, Balkán-kupa – meg Északi bajnokság és Gerö-kupa. Az Európa-bajnokság megszületése el?tt (majd néhány esetben az után is) e regionális tornákon viaskodtak a földrész válogatottjai az „Európa-bajnoki” címért. A kijelentés túlzás is, meg nem is: a dánokat, finneket, norvégokat, svédeket, utóbb Izlandot és Feröert felvonultató északi torna, illetve a Baltikum bajnokságának gy?ztese sohasem tartotta magát a kontinens legjobbjának, nem úgy a Gerö(-Svehla)-kupáé, amely torna Európa-kupa névre is hallgatott.

A még az 1800-as évek végén életre kel? brit házi bajnokság, a British Home Championship meg egyenesen odáig merészkedett kezdetekben, hogy a gy?ztese a világ legjobbjának kiáltta ki magát. Nos, a derék albioniak nem tévedhettek sokat, elvégre a határvonalig, az 1908-as olimpiáig terjed? id?szaknak, a futball h?skorának (és még utána is néhány évig) valóban a tanítómester britek, azokon belül is az angolok és a skótok, voltak az urai.

Az 1927-t?l 1960-ig létez?, öt, majd hat résztvev?s közép-európai Gerö-kupában négy válogatott dominált, egymás nyakából kapkodva le az aranyérmeket: az olasz, az osztrák, a csehszlovák és a magyar együttes. Igazság szerint a magyart kellett volna legelőre írni, Magyarország ugyanis a helyezési pontszámok és a megszerzett pontok tekintetében is els? az örökrangsorban! Nem beszélve arról, hogy a torna örök-góllöv?listájának élén is két magyar áll: a 17 gólos Sárosi György és a 15 találatot számláló Puskás Ferenc. Utóbbi vezérlésével csapatunk 1953-ban meg is nyerte az Európa-kupát.

Lev Jasin volt az 1960-as dönt? egyik h?se (Fotók: Action Images)

MEGISMÉTELT MELBOURNE-I DÖNT?

Vissza az 1960-as Európai Nemzetek Kupájához, azaz az Európa-bajnoksághoz! Miután a Szovjetunió túllépett a magyarokon, a spanyolokkal játszott volna az Eb-dönt?be kerülésért. Azért csak volna, mert az ibériai országot irányító, kommunistagy?löl? Franco tábornok nem engedte pályára lépni „fiait” szovjet földön, így Gavriil Kacsalin legénysége játék nélkül jutott tovább.

A tizenegy kvalifikációs párharc után a Szovjetunió, Jugoszlávia, Csehszlovákia és a selejtezőben az ellenfelek hálóját rojtásra szaggató (19 gól) Franciaország került be a négyes fináléba – ez a sorrend is lett a torna végeredménye. A párizsi el?dönt?ben a házigazda franciák hiába vezettek 4:2-re a 75. percben, a jugók négy (!) perc alatt 5:4-re fordítottak, és mehettek a dönt?be. A másik ágon a szovjetek „marseille-i csapást” (a kiköt?városban volt a meccs) mértek a csehszlovákokra, így megismélt?dhetett a négy évvel korábbi melbourne-i olimpiai finálé: Szovjetunió–Jugoszlávia.

A szbornaja ezúttal is két vállra fektette a plávikat, ám ezúttal sokkal nehezebben, mint az 1956-os játékokon, amelyen a rendes játékid?ben nyert 1:0-ra. Párizsban 2:1 lett a végeredmény, csak hogy 0:1-r?l, és hosszabbításban.

A dönt? h?se a szenzációsan véd? Lev Jasin és a mindent eldönt? gólt a 113. percben begyötr? Viktor Ponyegyelnik volt. A CCCP feliratú mezések százszázalékos teljesítménnyel hódították el az Henri Delaunay-tróféát.

1. EURÓPA-BAJNOKSÁG (ENK), FRANCIAORSZÁG (1960. JÚLIUS 6–10.)

El?dönt?

Jugoszlávia–Franciaország 5:4 (1:2)

Párizs, 26 000 néz?. V: Grandais (belga)

G: Galics (11.), Zsanetics (55.), Knezs (75.), D. Jerkovic (77., 78.), ill. Vincent (2.), Heutte (43., 52.), Wisnieski

(52.)

Szovjetunió–Csehszlovákia 3:0 (1:0)**Marseille**, 23 000 néz?. **V:** Jonni (olasz)**G:** V. Ivanov (35., 58.), Ponyegyelnyik (64.)**A 3. helyért****Csehszlovákia–Franciaország 2:0 (0:0)****Marseille**, 9500 néz?. **V:** Jonni (olasz)**G:** Pavlovic (58.), Bubnik (88.)**Dönt?****Szovjetunió–Jugoszlávia 2:1 (0:1, 1:1, 1:1) – h. u.****Párizs**, 18 000 néz?. **V:** Ellis (angol)**Szovjetunió:** Jasin – Csoheli, Maszljonkin, Krutyikov – Vojnov, Netto – Metreveli, V. Ivanov, Ponyegyelnyik, Bubukin, Meszhi**Jugoszlávia:** Vidinics – Djurkovics, Juszufi, Zsanetics – Miladinovics, Perusics – Sekularac, D. Jerkovics, Galics, Matus, Kosztics**G:** Metreveli (49.), Ponyegyelnyik (113.), ill. Galics (41.)**Gólkirály:** V. Ivanov, Ponyegyelnyik (mindkett? szovjet), Galics, D. Jerkovics (mindkett? jugoszláv), Heutte (francia) 2-2 gól**A torna csapata:** Jasin (Szovjetunió) – Djurkovics (Jugoszlávia), Novák (Csehszlovákia) – Netto (Szovjetunió), Masopust (Csehszlovákia), V. Ivanov (Szovjetunió) – Metreveli (Szovjetunió), Galics (Jugoszlávia), Ponyegyelnyik (Szovjetunió), Sekularac (Jugoszlávia), Kosztics (Jugoszlávia)**HEGYI TAMÁS - nso.hu****Ajánló**